

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI Z PLASTYKI I ZAJĘĆ ARTYSTYCZNYCH

I. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Ocenię podlegają: sprawdziany, kartkówki, ćwiczenia praktyczne, odpowiedzi ustne, prace domowe, praca na lekcji, prace dodatkowe oraz szczególne osiągnięcia.

- 1. Sprawdziany** mogą wymagać zapisania odpowiedzi na wydrukowanym arkuszu lub sprawdzać praktyczne umiejętności na komputerze, a ich celem jest weryfikacja wiadomości i umiejętności ucznia po realizacji działu podręcznika.
  - Sprawdzian planuje się na zakończenie działu.
  - Uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
  - Przed sprawdzianem nauczyciel podaje jego zakres programowy.
  - Sprawdzian może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
  - Reguły uzasadniania oceny ze sprawdzianu, jej poprawy oraz sposób przechowywania sprawdzianów są zgodne z WSO.
  - Sprawdzian pozwala zweryfikować wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych, od koniecznego do wykraczającego.
  - Zasady przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny są zgodne z WSO.
  - Zadania ze sprawdzianu są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
- 2. Kartkówki** są przeprowadzane w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego ostatnich jednostek lekcyjnych (maksymalnie trzech).
  - Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki.
  - Kartkówka powinna być tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
  - Kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO.
- 3. Ćwiczenia praktyczne** obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:
  - wartość merytoryczną,
  - stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia,
  - dokładność wykonania polecenia,
  - staranność i estetykę.
- 4. Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając ją, nauczyciel bierze pod uwagę:
  - zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
  - właściwe posługiwanie się pojęciami,
  - zawartość merytoryczną wypowiedzi,
  - sposób formułowania wypowiedzi.
- 5. Praca domowa** jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.
  - Pracę domową uczeń wykonuje na komputerze, w zeszycie lub w innej formie zleconej przez nauczyciela.
  - Brak pracy domowej (uczeń 1 razy w semestrze może zgłosić brak pracy domowej).
  - **Raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć.**
  - Błędnie wykonana praca domowa jest dla nauczyciela sygnałem mówiącym o konieczności wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń utrwalających umiejętności i nie może być oceniona negatywnie.
  - Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.
- 6. Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów lub oceny.

- Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji. (trzy plusy =5)
  - Minus uczeń może uzyskać m.in. za nieprzygotowanie do lekcji (np. brak podręcznika, zeszytu, plików potrzebnych do wykonania zadania), zajmowanie się na lekcji czynnościami niezwiązanymi z realizowanym tematem, niszczy prace kolegów, nie przestrzega regulaminu pracowni, brak zaangażowania na lekcji. (trzy minusy =1)
- 7. Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:
- wartość merytoryczną pracy,
  - stopień zaangażowania w wykonanie pracy,
  - estetykę wykonania,
  - wkład pracy ucznia,
  - sposób prezentacji,
  - oryginalność i pomysłowość pracy.
- 8. Szczególne osiągnięcia** uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych (szkolnych i międzyszkolnych), są dodatkowo oceniane.
- 9. Ocenianie uczniów z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej:**
W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni, takie jak:
- wydłużenie czasu przeznaczzonego na wykonanie ćwiczeń praktycznych,
  - możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
  - konieczność odczytania na głos poleceń otrzymywanych przez innych uczniów tylko w formie pisemnej,
  - branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
  - możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
  - podczas odpowiedzi ustnych - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
  - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
  - udzielanie pomocy przy przygotowywaniu pracy dodatkowej.

II. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Sprawdziany są obowiązkowe. Oceny ze sprawdzianów uczniowie mogą poprawiać raz w semestrze, po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem.
2. Ocen ze sprawdzianów wyższych niż ocena dopuszczająca nie można poprawić.
3. Ocen z kartkówek, odpowiedzi ustnych i ćwiczeń praktycznych nie można poprawić.
4. Nauczyciel informuje ucznia o otrzymanej ocenie z ostatniej pracy bezpośrednio po jej wystawieniu.
5. Rodzice (opiekunowie prawni) mogą uzyskać szczegółowe informacje o wynikach i postępach w pracy ucznia podczas indywidualnych kontaktów z nauczycielem (według harmonogramu spotkań przyjętego przez szkołę).
6. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach (wynikające np. z nieobecności), biorąc udział w zajęciach wyrównawczych lub drogą indywidualnych konsultacji z nauczycielem (także online).

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE

KLASA IV

Ocenę celującą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych programem w stopniu bardzo dobrym:
wykonuje rysunki wyrażające nastroje,
swobodnie maluje plamami barwnymi, uwzględniając ich temperaturę, łączy formę, znaku plastycznego z jego treścią,
potrafi wyjaśnić pojęcie grafika,
umiejętnie dobiera ubiór do okoliczności,

i dodatkowo:

czynnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych, reprezentuje, szkołę w konkursach plastycznych,
podejmuje dodatkowe zadania (zdobywa informacje z innych źródeł), czynnie uczestniczy w życiu artystycznym szkoły.

Ocenę bardzo dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w wysokim stopniu:
ilustruje za pomocą kresek różne rodzaje faktur,
wykorzystuje wiedzę na temat temperatury barw,
projektuje proste znaki informacyjne dla osób i miejsc, wydobywa różnice kształtu i wielkości,
rozwija potrzebę estetyki codziennego ubioru,

a ponadto:

wykazuje aktywną postawę w pracach indywidualnych i zespołowych, starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne,
uzyskuje bardzo dobre i dobre oceny częściowe,
bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych mu zadań.

Ocenę dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w stopniu średnim:
dostrzega różnorodność kształtów przedmiotów,
maluje w wąskiej gamie barw ciepłych lub zimnych,
wycina i układa znaki plastyczne jednoelementowe i wieloelementowe, docenia znaczenie własnego ubioru w kreowaniu własnego wizerunku,

a także:

dba o estetykę własną i otoczenia,
zwykle pracuje systematycznie, indywidualnie i zespołowo, najczęściej otrzymuje dobre oceny częściowe,
dobrze wywiązuje się z powierzonych mu zadań.

Ocenę dostateczną

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w stopniu poprawnym:
rysuje różne rodzaje linii,
rozumie pojęcie kompozycja jako układ plam, linii,
rozumie pojęcie rytmu i symetrii

oraz

nie zawsze pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje wszelkie działania, rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo - grupowych,
opanował elementarny zakres wiedzy i umiejętności, ale miał z tym problemy, najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe.

Ocenę dopuszczającą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności na poziomie elementarnym:
wyjaśnia pojęcie kreska,
posługuje się pojęciem kompozycja, maluje barwami podstawowymi,
lepi przedmioty o prostych kształtach, posługuje się pojęciem znak plastyczny,

a także:

nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje działania, niestarannie wykonuje ćwiczenia,
nie uczestniczy w dyskusjach,

ma problemy z przygotowaniem do zajęć.

Ocenę niedostateczną

otrzymuje uczeń, który zupełnie nie opanował materiału i nie nabył umiejętności przewidzianych w programie nauczania oraz:

nie wykazuje zainteresowania przedmiotem, nie bierze udziału w działaniach twórczych, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,

nie wykazuje chęci poprawy.

Ocena ta nie wynika z możliwości czy braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach.

KLASA V

Ocenę celującą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych programem w stopniu bardzo dobrym:

wytrwale i starannie wykonuje ćwiczenia rysunkowe,

rysuje głębię na płaszczyźnie przez odpowiednio dobrany układ, np. maluje żółtym dla przybliżenia, a jasnoniebieskim dla oddalenia,

poprawnie maluje przedmioty, uwzględniając kształt, proporcje, położenie, światłocien,

zna główne zabytki architektury egipskiej, potrafi je nazwać i omówić pod względem kanonu w architekturze (np. świątynie), materiału (piramidy),

rozpoznaje zabytki sztuki wczesnochrześcijańskiej,

rzeźbi w bryle uwzględniając cechy charakterystyczne postaci,

poprawnie wykonuje kompozycję statyczną i dynamiczną,

wykonuje ćwiczenia malarskie związane z zagadnieniem powidoku, stosuje odpowiednie proporcje walorowe,

wskazuje dzieła sztuki, w których zastosowano perspektywę kulisową i powietrzną

w sposób oryginalny łączy formę i treść w kompozycji obrazu,

poszukuje zabytków średniowiecza w swojej okolicy,

rozumie potrzebę ochrony dzieł sztuki

i dodatkowo:

czynnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,

reprezentuje szkołę w konkursach plastycznych,

bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych np. koło plastyczne

podejmuje dodatkowe zadania (zdobywa informacje z innych źródeł), czynnie uczestniczy w życiu artystycznym szkoły.

Ocenę bardzo dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w wysokim stopniu:

rysuje układ przedmiotów, uwzględniając ich układ względem siebie (plany na płaszczyźnie)

miesza odpowiednie kolory dla uzyskania barw dopełniających,

modeluje bryłę światłem i cieniem,

na przykładzie cech malarstwa rozpoznaje okres, w którym powstał obraz (np. malarstwo prehistoryczne),

stosuje w praktyce wiadomości o kompozycji statycznej i dynamicznej,

rozumie pojęcie rzeźba pełna i płaskorzeźba,

potrafi szczegółowo omówić zjawisko powidoku,

poprawnie określa źródło i kierunek światła w dziele sztuki,

wykorzystuje w praktyce swoją wiedzę teoretyczną, tworząc układy przestrzenne metodą perspektywy zbieżnej,

twórczo wykorzystuje wiedzę o barwach w pracy plastycznej,

a ponadto:

wykazuje aktywną postawę w pracach indywidualnych i zespołowych,

starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne,

uzyskuje bardzo dobre i dobre oceny cząstkowe,

bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych mu zadań.

Ocenę dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w stopniu średnim:

zauważa różnicę w intensywności i odmienności walorów wykonanych ołówkiem miękkim, a twardym,

uzyskuje barwy czyste przez łączenie ze sobą dwóch barw podstawowych, jeżeli łączy więcej, otrzymuje barwy złamane,

zestawia kolory i potrafi tworzyć inne barwy,
rozpoznaje główne cechy budowli starożytnych: świątynia grecka, fasada, kolumna, teatr grecki,
w wypowiedziach używa terminu powidok,
wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce,
podkreśla nastrój i charakter sceny odpowiednim zestawieniem kolorów,
rozumie i dostrzega różnicę między kompozycją statyczną a dynamiczną,

a także:

dba o estetykę własną i otoczenia,
zwykle pracuje systematycznie, indywidualnie i zespołowo, najczęściej otrzymuje dobre oceny cząstkowe,
dobrze wywiązuje się z powierzonych mu zadań.

Ocenę dostateczną

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w stopniu poprawnym:

rysuje cienkimi i grubymi liniami,
swobodnie maluje w szerokiej gamie barwnej,
tworzy barwy pochodne,
ilustruje treści fantastyczne za pomocą układu plam barwnych i linii,
wie na czym polega kontrast barwny,
dba o estetykę wykonywanej pracy,
potrafi wyjaśnić pojęcia: perspektywa kulisowa, perspektywa powietrzna,
wie w jaki sposób tworzyć światłocien w obrazie,
rozdziela rzeźbę i relief,
zna i rozpoznaje zabytki architektury Mezopotamii
rozpoznaje najsłynniejsze budowle rzymskie (Kolosium, Panteon) i potrafi je opisać,

oraz:

nie zawsze pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje wszelkie działania,
rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo - grupowych,
opanował elementarny zakres wiedzy i umiejętności, ale miał z tym problemy, najczęściej uzyskuje dostateczne oceny cząstkowe.

Ocenę dopuszczającą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności na poziomie elementarnym:

podejmuje działanie twórcze,
swobodnie maluje plamami barwnymi w kolorach podstawowych i pochodnych,
umie wymienić pary barw kontrastowych.
stosuje rozwiązania walorowe,
wie, czym jest perspektywa zbieżna,
umie wskazać na funkcję światła w pracy plastycznej,

a także:

nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje działania,
niestarannie wykonuje ćwiczenia,
nie uczestniczy w dyskusjach,
ma problemy z przygotowaniem do zajęć.

Ocenę niedostateczną

otrzymuje uczeń, który zupełnie nie opanował materiału i nie nabył umiejętności przewidzianych w programie nauczania oraz:

nie wykazuje zainteresowania przedmiotem,
nie bierze udziału w działaniach twórczych,
nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
nie wykazuje chęci poprawy.

Ocena ta nie wynika z możliwości czy braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach.

KLASA VI

Ocenę celującą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych programem w stopniu bardzo dobrym:

wykonuje ćwiczenia malarskie związane z zagadnieniem powidoku, stosuje odpowiednie proporcje walorowe, wskazuje dzieła sztuki, w których zastosowano perspektywę czołową i krawędziową, w sposób oryginalny łączy formę i treść w kompozycji obrazu, poszukuje zabytków średniowiecza w swojej okolicy, rozumie potrzebę ochrony dzieł sztuki wyraża się z szacunkiem o kulturze odrodzenia w Europie

i dodatkowo:

czynnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych, reprezentuje szkołę w konkursach plastycznych, podejmuje dodatkowe zadania (zdobywa informacje z innych źródeł), czynnie uczestniczy w życiu artystycznym szkoły.

Ocenę bardzo dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w wysokim stopniu:

potrafi szczegółowo omówić zjawisko powidoku, poprawnie określa źródło i kierunek światła w dziele sztuki, wykorzystuje w praktyce swoją wiedzę teoretyczną, tworząc układy przestrzenne metodą perspektywy zbieżnej, twórczo wykorzystuje wiedzę o barwach w pracy plastycznej, zna okoliczności powstawania dzieł sztuki w średniowieczu, gromadzi informacje o osiągnięciach kultury renesansu, porównuje elementy sztuki odrodzenia z wzorcami antyku

a ponadto :

wykazuje aktywną postawę w pracach indywidualnych i zespołowych, starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne, uzyskuje bardzo dobre i dobre oceny częściowe, bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych mu zadań.

Ocenę dobrą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w stopniu średnim:

w wypowiedziach używa terminu powidok, wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce, zna zasady wykreślenia perspektywy czołowej i krawędziowej brył, podkreśla nastrój i charakter sceny odpowiednim zestawieniem kolorów, prawidłowo posługuje się terminami: arkady, bordiura, absyda, fasada, witraż, wyjaśnia terminy: renesans, pilaster, rotunda, bęben, latarnia, dziedziniec, krużganek, attyka,

a także :

dba o estetykę własną i otoczenia, zwykle pracuje systematycznie, indywidualnie i zespołowo, najczęściej otrzymuje dobre oceny częściowe, dobrze wywiązuje się z powierzonych mu zadań.

Ocenę dostateczną

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności w stopniu poprawnym:

wie na czym polega kontrast barwny, dba o estetykę wykonywanej pracy, potrafi wyjaśnić pojęcia: perspektywa czołowa, perspektywa krawędziowa brył, wie w jaki sposób tworzyć światłocien w obrazie, zna najważniejsze przykłady sztuki średniowiecznej, umie wyjaśnić pojęcia: nawa, prezbiterium, fresk, portal, umie wymienić najważniejszych twórców odrodzenia i podać przykłady ich dzieł,

oraz:

nie zawsze pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje wszelkie działania, rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo - grupowych, opanował elementarny zakres wiedzy i umiejętności, ale miał z tym problemy, najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe.

Ocenę dopuszczającą

otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności na poziomie elementarnym:
umie wymienić pary barw kontrastowych, stosuje rozwiązania walorowe,
wie, czym jest perspektywa zbieżna,
umie wskazać na funkcję światła w pracy plastycznej, wie, jakie style obowiązywały w sztuce średniowiecza, zna charakterystyczne elementy sztuki renesansu,

a także :

nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje działania, niestarannie wykonuje ćwiczenia,
nie uczestniczy w dyskusjach,
ma problemy z przygotowaniem do zajęć.

Ocenę niedostateczną

otrzymuje uczeń, który zupełnie nie opanował materiału i nie nabył umiejętności przewidzianych w programie nauczania oraz:

nie wykazuje zainteresowania przedmiotem, nie bierze udziału w działaniach twórczych, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
nie wykazuje żadnej chęci do poprawy swojej oceny.

Ocena ta nie wynika z możliwości czy braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach.

KLASA VII

Wymagania konieczne - spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą

Z pomocą nauczyciela uczeń:

- wymienia placówki działające na rzecz kultury,
- tłumaczy zasady zachowania się w muzeum,
- wskazuje zabytki znajdujące się w regionie,
- podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,
- wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym,
- opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor barwa, światłocien, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa),
- wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje,
- wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych,
- wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, asamblaż, happening, performance),
- rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.),
- tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt,
- wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem,
- uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe,
- wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego,
- nazywa niektóre gatunki filmowe,
- wskazuje środki przekazu należące do nowych mediów,
- wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach,
- podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych,
- wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.

Wymagania podstawowe - spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.

Uczeń:

- określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,

- wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne,
- wymienia najszlachetniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie,
- podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych,
- wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- opisuje elementy dzieła plastycznego,
- tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych,
- wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki,
- omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża,
- wyjaśnia najważniejsze podziały barw,
- wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję,
- przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji,
- rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach,
- wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy,
- podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich,
- tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego,
- wymienia poszczególne rodzaje rzeźby,
- dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje,
- wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu,
- projektuje przedmioty codziennego użytku,
- wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej,
- określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi,
- omawia funkcję nowych mediów w sztuce,
- rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografika i filmowca,
- omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych,
- przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego,
- stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża,
- dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela,
- stosuje się do zasad organizacji pracy,
- przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- aktywnie pracuje w grupie,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.

Wymagania rozszerzające - spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.

Uczeń:

- określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,
- podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,
- wymienia najszlachetniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie,
- analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji,
- wskazuje najbliższy skansen,
- wyjaśnia, czym są pieta i świątek, oraz określa ich cechy na podstawie fotografii,
- omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki,
- opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło,
- wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji,
- określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji,
- rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji,
- wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto,
- tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki,
- omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka,
- rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.),
- charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy,
- wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną,
- porównuje wzornictwo przemysłowe z rzemiosłem artystycznym,
- wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną,

- nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła,
- wymienia cechy charakterystyczne sztuki nowych mediów,
- stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych,
- używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy,
- wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocien na rysunku,
- dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej,
- posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi,
- porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach,
- wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji,
- omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji,
- tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie,
- dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną,
- realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej,
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym,
- określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- zachowuje koncentrację podczas lekcji,
- uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów,
- organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Wymagania dopełniające - spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą

Uczeń:

- dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka,
- wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów),
- zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie,
- wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują,
- omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa,
- wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków,
- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury,
- określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki,
- posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki,
- bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki,
- porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,
- omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału,
- opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie,
- wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym,
- określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów,
- opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje,
- analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki,
- omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocien, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach,
- określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu,
- świadomie korzysta z narzędzi sztuki nowych mediów (programy graficzne itp.) w swojej działalności twórczej,
- przestrzega praw autorskich,
- potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,
- operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,
- wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,
- wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne,
- posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego,
- stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach,

- dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych,
- wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie,
- analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego,
- bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie,
- jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach,
- organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Wymagania wykraczające - spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.

Uczeń:

- wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi,
- uzasadnia swoje upodobania estetyczne,
- ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu,
- gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką,
- kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce,
- wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach,
- orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale),
- uczęszcza do galerii, muzeów itp.,
- wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie,
- ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata,
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania,
- bierze czynny udział w zajęciach plastycznych,
- analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania,
- wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.),
- wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań),
- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu,
- zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),
- przygotowuje się systematycznie do zajęć,
- utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

GIMNAZJUM KLASA III

I. OBSZARY AKTYWNOŚCI

Na lekcjach oceniane będą następujące obszary aktywności uczniów:

1. Ekspozycja plastyczna

1. Działanie w różnych materiałach, technikach, formach;
2. Zastosowanie różnych środków wyrazu plastycznego;

2. Rozwijanie wyobraźni i umiejętności plastycznych

1. Odtwarzanie i interpretowanie zjawisk rzeczywistości i wytworów sztuki;
2. Dobór środków wykonawczych;

3. Kształcenie percepcji i poczucia estetyki

1. Odbiór dzieł sztuki;
2. Znajomość wybranych zagadnień z dziejów kultury plastycznej;

II. POZIOM WYMAGAŃ

Ocena wyników nauczania jest szczególna ze względu na duże różnice uzdolnień uczniów. Uwzględnia się realne osiągnięcia ucznia oraz jego podstawę wobec stawianych zadań i pracę wkładaną w ich wykonanie.

III. NARZĘDZIA POMIARU

- prace praktyczne (rysunkowe, graficzne, malarskie, rzeźbiarskie, modelowanie itp.) wykonywane za pomocą różnorodnych technik i materiałów plastycznych,
- ćwiczenia z natury, działania odwołujące się do wyobraźni, zadania ilustracyjne do określonego tekstu lub muzyki,
- odpowiedzi ustne z zakresu znajomości:
  - wiedzy o środkach wyrazu plastycznego (zagadnienia i terminy plastyczne, jak np.: kreska, barwa, faktura, kompozycja, kształt, bryła, perspektywa, kontrast, walor, światło, znak plastyczny),
  - wiedzy o sztuce (znajomości najważniejszych epok, stylów i kierunków z uwzględnieniem ich chronologii oraz charakterystycznych dzieł i twórców na przestrzeni wieków),
- prace domowe,
- quizy, krzyżówki, rebusy i puzzle,
- konkursy plastyczne.

IV. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Poziom wymagań podstawowych	
Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wymienia niektóre elementy charakteryzujące zjawisko, epokę i styl. - wykazuje bierność w czasie lekcji, - rozumie tylko niektóre terminy plastyczne. - wykonuje ćwiczenia niestarannie, nie stosuje elementów teorii, - nie włącza się do zadań zespołowych, - w minimalnym stopniu wykorzystuje czas pracy i udostępnione materiały	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze fakty dotyczące omawianego stylu i epoki. - rozumie związki między różnymi faktami artystycznymi, - poprawnie posługuje się terminami plastycznymi, - wykonuje podane ćwiczenia, - wypowiada się na temat dzieł, twórców i wydarzeń artystycznych
Wiedza, umiejętności i aktywność Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji, - umie wykonać proste zadania. - wykazuje aktywność w stopniu zadowalającym	
Poziom wymagań ponadpodstawowych	
Wymagania na ocenę dobra. Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wymienić i usytuować w czasie omawiane przykłady twórczości artystycznej, - rozumie terminy plastyczne i potrafi ich używać do opisu dzieł i wydarzeń artystycznych, - poprawnie i starannie wykonuje zadane ćwiczenie plastyczne, - kompletuje materiał wizualny związany z tematem zajęć, - uczestniczy w działaniach grupowych i dyskusjach za namową, nauczyciela.	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - zna nazwiska twórców, dzieła i wydarzenia artystyczne, umiejętnie posługuje się terminologią w interpretacji dzieł, - potrafi przyporządkować właściwe informacje dotyczące cech stylistycznych zjawisk, procesów i wydarzeń artystycznych oraz powiązać je z oglądanym obiektem i właściwie określić problematykę, - wykazuje inicjatywę w poszerzaniu wiedzy, dzieli się zdobytymi informacjami z zespołem klasowym, - odznacza się starannością i zaangażowaniem podczas realizowania ćwiczeń praktycznych, - uczestniczy w działaniach grupowych i proponuje własne rozwiązania, - śledzi aktualne wydarzenia artystyczne, potrafi formułować i wyrażać własne opinie na temat analizowanych dzieł.

<p>Wiedza, umiejętności i aktywność</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawnie korzysta ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, a także poszukuje informacji w dodatkowych źródłach, - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela, wykorzystując nabyte umiejętności. - odnajduje związki przyczynowo-skutkowe w sztuce, <p>- wykazuje aktywną postawę w czasie lekcji.</p>
<p>Poziom wymagań wykraczających</p>
<p>Wymagania na ocenę celującą</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w pełni przyswoił wiadomości objęte programem oraz samodzielnie zdobył wiedzę dodatkową, - wykazuje szczególne zainteresowanie sztuką, kolekcjonuje albumy i reprodukcje, artykuły o sztuce, relacjonuje wrażenia z wystaw, galei, muzeów. - dzieli się wiedzą i doświadczeniami z innymi uczniami. - wykazuje wybitne zdolności twórcze, posiada własny styl, - bierze udział w konkursach i plenerach plastycznych organizowanych przez szkołę, - rozszerza swoje zainteresowania plastyczne na zajęciach pozalekcyjnych, - prezentuje swoją twórczość na forum szkoły,
<ul style="list-style-type: none"> - wzorowo organizuje swój warsztat pracy, - stosuje nietypowe rozwiązania, wykazuje zapał twórczy, <p>- jest systematyczny, obowiązkowy, pomysłowy i w nowatorski sposób operuje technikami plastycznymi i środkami wyrazu artystycznego</p>
<p>Wiedza, umiejętności i aktywność</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie zdobywa wiadomości, - jest autorem prac wartościowych pod względem poznawczym i dydaktycznym, - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, - osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. <p>- swoją postawą motywuje innych do pracy</p>
<p>Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje brak zainteresowania przedmiotem, - nie opanował żadnych wiadomości teoretycznych, - pomimo zachęty, nie wykonuje zadań.

*Opracowała:
mgr Katarzyna Pietrucha-Nowak*